

2019

APRIL
MAJ
JUNI

lm
LUTHERSK MISSION
Bornholm

Ja, jeg ved du siger sandt:
Frelseren stod op af døde!
Det er hver langfredags pant
på en påske-morgenrøde.

Samtalens muligheder

Interview med Carsten Hjorth Pedersen og Peter Westh Jensen

Det er ikke ualmindeligt, at en af aktiviteterne på kurser er "Walk and Talk". Det betyder, at man bliver sendt ud på en gåtur, hvor man taler sammen, typisk to og to. Disciplinen kan dog også bruges, selv om man ikke er på kursus. Pædagogisk konsulent Carsten Hjorth Pedersen, der til daglig bor i Hillerød og har sommerhus ved Dueodde, og lærer Peter Westh Jensen fra Nexø har i flere år praktiseret denne form for samtale her på Bornholm.

Hvorfor har I valgt denne form for samtale?

Det kom i stand i forbindelse med samarbejdet om en bogudgivelse. Det handlede altså ikke i første omgang om et terapeutisk projekt, men om at vedligeholde en relation. Samtidig havde begge et behov for at tale med en, som havde lidt af den samme historie. De er begge læreruddannede, har arbejdet sammen om pædagogisk litteratur, har familie, jævnaldrende børn, er prædikanter i LM og fik derfor lyst til at afprøve denne form for en god samtale. De nævner også, at mænd ikke altid er så gode til at få sat ord på tanker og problemstillinger. Ofte bliver mænds samvær mere et spørgsmål om at gøre noget sammen. Ved at gå sammen og drøfte forskellige emner får man sat ord på tanker, samtidig med at man rent fysisk bevæger sig. Det er en god kombination.

Kunne I ikke have valgt en digital platform at føre disse drøftelser på?

De vil ikke afvise, at det også er en mulighed. Nogle forsøger f.eks. at have en

"bibelven". Her er ideen, at man læser den samme bibeltekst og derefter udveksler tanker om denne tekst, selv om man bor langt fra hinanden. "Men det giver noget ekstra til samtalen, når man kan se hinanden i øjnene og være opmærksom på kropssproget," fortæller de. Desuden giver vandreture en ekstra dimension med de indtryk og oplevelser, som vi får i naturen. Peter nævner, at det altid er Carsten, der tilrettelægger turen, mens han selv sørger for, at der er noget at spise og drikke undervejs.

Hvordan får man samtalen i gang, og hvordan forbereder I jer på turene?

Carsten har netop udgivet sin 20. bog, og han fortæller, at han ikke kan skrive en bog uden at være i samtale med

andre. Til turene har de ikke en decideret dagsorden til samtalen, men de har dog gennemtænkt, hvad de kunne tænke sig at få drøftet. Ved at gå sammen bliver der også mulighed for at skifte temaer undervejs, hvis de f.eks. opdager planter eller dyr undervejs, som kan give anledning til at undres og glædes over skaberværket.

"Tab for alt ikke lysten til at gå: Jeg går mig hver dag det daglige velbefindende til. Og går fra enhver sygdom; Jeg har gået mig mine bedste tanker til. Og jeg kender ingen tanke så tung, at man jo ikke kan gå fra den" - "Når man således bliver ved med at gå, så går det nok."

(Søren Kirkegaard)

Hvis samtalen skal give udbytte, er det vigtigt at være opmærksom på den anden. Man må lytte efter, hvad den anden siger og ikke være for hurtig med at give svarene. Prøv at stille spørgsmål for at bedre at forstå, hvad den anden tænker og mener. Vær indstillet på at vise ægte interesse for den anden, er der deres opfordring. Carsten siger: "Jeg tror, det hører til skabelsens mysterium, at vi erkender dybere ved at

samtale, og vi forstår bedre, når vi formulerer det, der optager os."

Hvilke emner tager I op?

"Vi vover den milde udfordring," fortæller de. Emnerne kan være hentet fra deres daglige liv i arbejde, familie, fritid og menighed. De er ikke bange for at tage emner op, hvor man prøver at udfordre de holdninger, man normalt har i de kredse, hvor de færdes. Det kan være om bibelsyn eller forståelsen af skabelsen. De vender også oplevelser om svære relationer og konflikter.

Hvordan kan andre komme i gang med at være samtalepartnere?

Peter og Carsten er enige om, at først og fremmest skal tilliden være der. Hvad de taler om, må ikke komme ud til andre. Derefter må det afprøves, om kemien passer. Man må også være indforstået med, at samtalen kan standses uden problemer. Opfordringen er, at man prøver det af, fordi intet sted som i den gode samtale lærer man et andet menneske og sig selv at kende.

Efterlysning

Jeg skal skrive en artikel og holde nogle foredrag om rosenianismen på græsrodsplan – og som den kom til udtryk helt privat. "Før i tider." Det vil jeg gøre på grundlag af gamle dagbøger og brevsamlinger (fra før 1920). Hvis nogen har sådan nogle liggende i familiens gemmer, vil jeg spørge om at få lov til at kikke i dem.

Henvendelse til Finn Rønne, mobil: 30952729, E-mail: finn@dbi.edu.

Bedste hilsener
Finn

Nyt fra afdelingsstyrelsen

V / afdelingssekretær Hakon Christensen

Afdelingsarrangementer

AS har over flere møder drøftet mængden og formen af vores afdelingsarrangementer. Vi har rigtig meget at glæde os over, når vi kigger tilbage. Møderne på afdelingsplan har været med til at binde LM Bornholm sammen på tværs af kredsene. Det har givet os en oplevelse af, at vi er en del af noget større. Men tiderne ændrer sig. Derfor tror vi, at vi skal justere lidt på vores årsrytme. Noget ligger allerede fast, og andet er vi fortsat i proces med:

Bibelkursus

Bibelkursus fortsætter i den form og de rammer, vi kender. Vi vil gerne arbejde lidt med mødeform og -stil søndag eftermiddag.

Årsmøde

Fremover afholdes LMs årsmøde kun hvert andet år i ulige år. I 2019 holder vi årsmøde d. 9.-10. november. Hovedtaler bliver efterskoleforstander Mads Hessellund fra Sædding Efterskole. Næste årsmøde bliver samme weekend i 2021, og så fremdeles indtil andet måtte blive bestemt.

ELSB-stævnet

ELSB-stævnet (Evangelisk Luthersk Samråd på Bornholm) har de senere år været afholdt anden weekend i oktober. Det afholdes fremover også kun hvert andet år og placeres i samme weekend som årsmødet, men i lige år. Næste ELSB-stævne bliver således d. 8. november 2020.

Missionsstævnet

Stævnet har i mange år ligget på Kr. himmelfartsdag. Tilslutningen har været markant vigende de senere år. I 2019 prøver vi at flytte det til søndag d. 5.

maj. På sigt forestiller vi os, at selve sagen fremadrettet kan tænkes sammen med enten Almindingsmødet og/eller årsmødet. Det vil i så fald betyde at Missionsstævnet som selvstændigt afdelingsarrangement ophører.

Almindingsmøde/lejrstævnet

Vi ønsker at fortsætte den form, som vi har haft de sidste Almindingsmøder. Det vil sige vi har ét møde, og det begynder kl. 14 og er færdigt senest kl. 16:30! Efter en kaffepause kan der være en kortere anden halvleg, med fx info fra international mission, kommende lejre, vidnesbyrd el. lign.

Ny prædikant

Afdelingsstyrelsen har kaldet *Hans Ulrik Munk* til at virke som prædikant i LM Bornholm. Hans Ulrik Munk er netop flyttet til øen sammen med sin hustru Hanne, for at gå ind i opgaven som skoleleder på Peterskolen. Familien kommer fra Aabenraa, og Hans Ulrik Munk har i mange år tjent som prædikant i LM Sønderjylland

Seniorlejr på LM-Lejren

Interview med Mogens Ipsen og Vilmer Riis fra udvalget for seniorlejren

Er der andet end bibeltimer på programmet?

"Der er hverken idræt eller boldspil," understreger Vilmer. Tidligere har der været bustur og vandreture på programmet, men det er der ikke mere. Der er dog pauser, hvor man kan gå ture i området. Til gengæld er der behov for tid til samtaler, og man nyder fællesskabet. "Hvert år prøver vi at have noget om

Hvert år arrangeres der en seniorlejr på den nyrenoverede LM-Lejr i Pedersker. I år vil Ingolf Hensch Pedersen fra Randers gennemgå Jakobsbrevet. Også lokale talere vil medvirke, og koret Calmus kommer på besøg.

Hvem tilrettelægger programmet?

Der er et udvalg på 5 medlemmer, som står for programlægningen, kontakter talere og aftaler emner og bibeltekster med dem. "På lejren deler vi opgaverne mellem os," siger Mogens.

Hvorfor er der behov for en seniorlejr?

Ligesom de unge har brug for at være på lejr sammen, har de ældre det også. Her er der et godt fællesskab på tværs af LM-kredsene på øen. "Selv om vi er kommet op i årene, er det vigtigt at blive bevaret på vejen. Det kan nogle dage med fordybelse og forkyndelse af Guds ord være med til," siger Vilmer. Begge nævner, at de får positive tilbagemeldinger efter lejren, så der er helt sikkert et behov for seniorlejren.

international mission. I år får vi besøg af Monica og Simon Kronborg, der vil fortælle om deres arbejde i Cambodja," siger Vilmer. "Vi har også altid frie vidnesbyrd i slutningen af lejren. Sidste år oplevede vi, at der var særlig mange, der gerne ville dele noget fra Guds ord med os," fortæller Mogens.

Hvornår er man senior og med i målgruppen for lejren?

Det er nok en individuel vurdering, men Vilmer understreger, at det er oplagt at tage på seniorlejr, når man er efterløner eller pensionist. Han synes bestemt, at man skal tage imod indbydelsen, når man er nået til den alder. Begge er enige om, at de altid er taget beriget hjem fra seniorlejren, og at Guds Ånd både gav indhold og glæde for deltagerne.

Nu håber de begge, at næste generation af seniorer vil tage på seniorlejr den 20.-22. maj 2019 og være med i et godt fællesskab om Guds ord.

Rejsebrev fra Peru

V / volontør Lisa Wraae Pedersen, tidligere Aakirkeby

Lukas og mit gensyn med hinanden på vej til Peru

Jeg har i skrivende stund været i Peru en måned, og det har været en måned fuld af nye oplevelser og indtryk. Min arbejdsopgave er at passe Lukas, Julie

og Emil Solgaards barn, der er ca. 9 måneder gammel. På trods af hans begrænsede livserfaring er han fuld af personlighed, og det er en stor gave af følge ham. Derudover nyder jeg af være sammen med Julie og Emil uden for mine arbejdstider, og deres selskab har været uvurderligt. Det har været en stor sikkerhed at have nogen, som var lige så nye i alt det her, som jeg selv er, og samtidig nogen jeg føler mig tryk ved. Jeg har også haft stor glæde af de andre missionærer hernede, herunder har jeg tilbragt end del tid med Samuel og Kathrine samt deres 2 børn. Udover at passe Lukas indeholder min hverdag også et element af sprogskole, da jeg er i gang med af afslutte min 4. og sidste uge af spanskundervisning. Det er en undervisning, jeg har været meget taknemmelig for, da det er meget få peruanere der snakker engelsk - og endnu færre der snakker dansk for dens sags skyld. Jeg er dog igennem Samuel og Kathrine blevet

venner med en sød peruansk pige, som kan lidt engelsk, og som jeg bruger min fritid sammen med. Det har været en kæmpe velsignelse og et vidne om Guds omsorg og nærvær, at jeg har mødt hende, og at hun har overskuddet til vise mig kristne ungdomsgrupper, flot natur og forklarer mig om deres kultur.

Fra ankomst til nu synes nøgleordet at være "fleksibilitet". Vi hørte det da vi fik informationer om, hvilke varer man kan få hernede, vi hørte det, når der var tale om aftaler (som aldrig starter på det aftalte tidspunkt), og vi hørte det i forhold til hele konceptet om adgang til vand og elektricitet. Det har haft til konsekvens, at man måtte tænke i alternativer - herunder har det betydet spilleaftenen med Julie og Emil i mørke og det har betydet, at man generelt må forvente, at intet er, som man forventer. Det har for mig været en udfordring, men en udfordring, jeg er glad for at tage op.

På tur med min peruanske veninde

lm
LUTHERSK MISSION
Bornholm

www.lm-bornholm.dk

Formand: Jørn Bech
T 4045 7160 - E formand@lm-bornholm.dk

Afdelingssekretær: Hakon Christensen
T 4050 9175 - E hc@dlm.dk

Forkynder: Peter Techow
T 2232 2864 - E pit@dlm.dk

Kasserer: Thorkild Sonne Lund
T 5153 8113 - E thorkild.lund@gmail.com
Bank: 0650 5553110824
MobilePay: 10822

Missionskonsulent: Tove Bech Kofoed,
T 2077 2797 - E toverb@gmail.com

LM Kids: Helene Andersen
T 5695 8205
E helenedandersen@gmail.com

LM Between: Maria Legarth - T 48263025
E maria@lmbu.dk

LMU: Ungdomskonsulent Nikolaj Karkov
T 2279 7583. E nikolaj@lmbu.dk

LM-lejren: Strandvejen 16,
Pedersker, 3720 Aakirkeby, T 5697 8447
Mogens Keseler, T 5696 4636
E mail@lm-lejren.dk - H www.lm-lejren.dk

LM's Sekretariat:
Industrivænget 40, 3400 Hillerød
T 4820 7660 E dlm@dlm.dk.
H www.dlm.dk
Giro 542 7754.
Bank 2230 - 010007834

Sdr. Hammer 55, Nexø. Tlf. 5649 3211
Butiksleder tlf. 5238 1117

Åben: ma-fr 13-17 og lø 10-13.

Modtager (og afhenter) gerne brugte effekter – også dødsboer.
Se www.lumigenbrug.dk

Rådgivning og terapi-samtaler på Bornholm

v/ Ellen Esmarch Pedersen

Mobil: 6178 7783
Hjemmeside: www.ellenesmarch.dk

Du kan stadig høre kristen radio!

Og nu i 21 timer i døgnet -
Du finder os på IRadio, PC,
tablet og smartphone via linket:

webradio.norea.dk

På genhør!
Norea Mediemiission og
Luthersk Mission Bornholm

LEJRSTÆVNE 2019

obs - obs

Lejrstævnet søndag d. 16. juni bli'r ét sammenhængende arrangement, som begynder kl. 14,00 - og med en kaffe-pause undervejs, hvorefter stævnet fortsætter. Taler er Hakon Christensen.

Guds hellighed

V / Rasmus Kofoed-Pihl, Nexø

... du må ikke vanhellige din Guds navn. Jeg er Herren!"

Sådan lyder det i 3. Mos. 18, 21b. Ver- set udtrykker en af de ting, jeg fik lov til at få med fra årets bibelkursus. Jeg vil her tage dig med på noget af den rejse, jeg har haft gennem især Ezekiels bog, med Guds navns ære som baggrund. Gud er en hellig Gud, og hans navn er et helligt navn. Det er ikke bare for sjov. Gud siger selv i Ez. 39,25: *"jeg brænder af nidkærlighed for mit hellige navn."* I 3. Mos 24 bliver en mand stenet for at spotte Guds navn. I Ez. 20 beskriver Gud, hvordan israelitternes udfrielse fra Egypten og hele ørkenvandringen handlede om hans navns ære. Kapitlerne i Ez. 25-32 beskriver, hvordan flere kongeriger, blandt andet stormagten Egypten, skal blive ødelagt for at have vanæret Guds navn. Det er stærke sager.

At gøre Guds navn urent

Lidt længere henne, i Ez. 43,7-8 siger Gud, at *"Israels hus skal ikke længere gøre mit hellige navn urent"* Hvordan gjorde de det? *"De lagde deres dørtærskel ved siden af min og deres dørstolper ved siden af mine ... og de gjorde mit hellige navn urent med deres afskyelige handlinger"* De havde altså på en eller anden måde fået forvildet sig derhen, hvor de var blevet Guds ligemænd i deres eget liv.

Her kommer det pludselig tæt på. For hvordan ser det ud i mit liv? Har jeg fået trukket Gud ned på en plads på linje med min egen? Vil jeg selv forbeholde mig retten til at bestemme, hvor jeg skal bo, hvad jeg skal arbejde med, hvad jeg bruger mine penge på, hvordan jeg gradbøjer færdsels- og skatteregler, eller hvem jeg bruger min tid på? I hverdagen kan jeg egentlig bare nøjes med, at spørge mig selv: *"Ærer eller vanærer jeg Guds navn med det jeg gør eller undlader at gøre lige nu?"* Havde der bare været en neutral kategori eller nogle trin på skalaen. Men her, hvor det enten er det ene eller det andet, har det stået så tindrende klart for mig. Når Gud en dag trækker regningen for mit liv frem og kigger på nederste linje for at se, hvad jeg skylder, så har jeg godt nok brug for, at den er betalt af en anden!

Luthersk Mission (LM) er en evangelisk-luthersk forening, hvis formål er at forkynde Bibelens budskab, så mennesker kommer til tro på Jesus som Guds søn og verdens frelser.

LM på Bornholm arbejder ud fra ni missionshuse fordelt ud over øen.
www.lm-bornholm.dk

Redaktion: Peter Krak
e-mail: jytteogpeter@krak.nu
Tlf.: 5697 5085 / 2979 8386

Forsidefoto: Birger Bendtsen www.bjbendtsen.dk

Oplag: 500 eks.

Tryk: Onlineprinters